

PROPOSITIONES DUÆ
LAXIORES DAMNATÆ
AB ALEXANDRO VIII.
DECRETUM.

Feria v. Die 24. Augusti 1690.

IN Congregatione Generali Sanctæ Romanæ , & universalis Inquisitionis habitâ in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram Sanctissimo D. N. ALEXANDRO Divinâ Providentiâ Papâ VIII., ac Eminentissimis, & Reverendissimis DD. S. R. E. Cardinalibus in totâ Republicâ Christianâ adversus hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus à Sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatis.

*Proposi-
tiones
duæ la-
xiōres
Damn.*

Sanctissimus D. N. ALEXANDER Papâ VIII. non sinè magno animi sui mœrore audivit duas Theses, seu Propositiones, unam denuò , & in maiorem Fidelium perniciem suscitati , alteram de novo erumpere ; & cum sui Pastoralis Officii munus sit , Oves sibi creditas à noxiis pascuis avertere , & ad salutaria semper dirigere , dictarum Thesum , sive Propositionum examen pluribus in Sacra Theologiâ Magistris, & deinde Eminentissimis , & Reverendissimis DD. Cardinalibus contrâ hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus sedulò commisit , qui pluries , & mature discussis infra scriptis Thesibus, seu Propositionibus, super unaquaque ipsarum sua suffragia Sanctitati suæ sigillatim exposuerunt.

1. Bonitas objectiva consistit in convenientiâ objecti cum naturâ rationali : Formalis verò in conformitate actûs cùm regula morum. Ad hoc sufficit , ut actus moralis tendat in finem ultimum interpretative , HUNC HOMO NON TENETUR AMARE NEQUE IN PRINCIPIO , NEQUE IN DECURSU VITÆ SUÆ MORALIS.

2. Pec-

2. Peccatum Philosophicum, seu morale est actus humanus disconveniens naturæ rationali, & recte rationi. Theologicum vero, & mortale est transgressio libera Divinæ legis. Philosophicum quantumvis grave in illo, qui Deum vel ignorat, vel de Deo actu non cogitat, est grave peccatum, sed non est offensa Dei, neque peccatum mortale dissolvens amicitiam Dei, neque æternâ pœnâ dignum.

Quibus peractis, Sanctissimus omnibus plenè, & maturè consideratis, primam Thesim, seu Propositionem declaravit hæreticam, & uti talem damnandam, & prohibendam esse, sicuti damnat, & prohibet sub Censuris, & pœnis contra Hæreticos, & eorum fautores in Jure expressis. Secundam Thesim, seu Propositionem declaravit scandalosam, temerariam, piarum aurium offensivam, & erroneam, & uti talem damnandam, & prohibendam esse, sicuti damnat & prohibet, ita ut qui cumque illam docuerit, defenderit, ediderit, aut de eâ disputaverit publicè, seu privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, ipso factō incidat in Excommunicationem, à quâ non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio quâcumque etiam dignitate fulgenre, nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi. Insuper districtè in virtute sancte obedientiæ, & sub interminatio- ne Divini judicii prohibet omnibus Christi Fidelibus cuiuscumque conditionis, dignitatis, ac statutus, etiam speciali, & specialissimâ notâ dignis, nè prædictam Thesim, seu Propositionem ad proxim deducant.

Loco sigilli.

Alexander Speronus S. Romanæ, & Universalis Inquisitionis Notarius.

Die 24. Augusti 1690. supradictum Decretum affixum, & publicatum fuit ad valvas Basilicae Principis Apostolorum, Palatii S. Officii, in acie Cam-

pi Flora, ac aliis locis solitis, & consuetis Urbis
per me Franciscum Perinum SS. D. Nostri Papa, &
Sanctissima Inquisitionis Cursorem.

PROPOSITIO DAMN. DE AMORE DEI.

Bonitas objectiva consistit in convenientia objecti
cum natura rationali: formalis vero in confor-
mitate actus cum regulamorium. Ad hoc sufficit, ut
actus moralis tendat in finem ultimum interpreta-
tive. Hunc homo non tenetur amare neque in prin-
cipio, neque in decursu vita sua moralis.

D. THOMAS I. 2. q. 89. art 6. ad 3. Cum homo
usum rationis habere inceperit; .. HOC EST TEM-
PUS, pro quo obligatur ex Dei precepto affirmati-
vo, quod Dominus dicit convertimini ad me, ut
ad finem ultimum appetitionis vestrae, & ego con-
vertar ad vos, Zachariae primo.

Et certe rationi maximè consentaneum est, ut
Deus pro beneficio Creationis, in qua summus er-
ga genus humanum ad imaginem suam conditum
amor relucet, rationi, inquam, consentaneum,
& justissimum est, ut Deus ab homine in diluculo
rationis pensionem sui dilectionis exigat, & pri-
mitias Libetatis a se creatæ, quæque est in bo-
num, & malum versatilis, per actionem bonam
sibi consecrati postulet, sicut olim in lege Moy-
saicâ p̄cipiebat sibi offerti omnia primogenita
animalium, & frugum teriæ.

Nec vitæ moralis decursus ab obligatione Divi-
ni Amoris actus eliciendi exemptus est, ut suprà
demonstravimus ad propositiones damnatas de cha-
ritate erga Deum.

De peccato Philosophico.

Famosum PROPOSITIO DAMN.

peccatum **P**eccatum Philosophicum, seu morale, est actus
Philoso **P**humanus disconveniens natura rationali, &
phicum. recte rationi: Theologicum vero, & mortale est
trans-

transgressio libera Divina legis. Philosophicum quantumvis grave in illo, qui Deum vel ignorat, vel de Deo actu non cogitat, est grave peccatum, sed non est offensa Dei, neque peccatum mortale dissolvens amicitiam Dei, neque aeternâ pænâ dignum.

D. THOMAS I. 2. q. 71. art. 2. ad 4. *Quidquid est contrâ rationem artificati, est etiam contrâ naturam artis, quâ artificiatum producitur. Lex autem aeterna comparatur ad ordinem rationis humanae, sicut ars ad artificiatum: undè ejusdem rationis est, quod peccatum sit contrâ Ordinem rationis humanae, & QUOD SIT CONTRA LEGEM AETERNAM: adeoque dari nequit peccatum, quod rationi aduersetur, id est, Philosophicum, quin hoc ipso legi aeternae refragetur, & consequenter quin sit Theologicum.*

Portò hâc in Propositione duo expendenda sunt. Primò supponit illa, dari posse ignorantiam Dei invincibilem, proindeque à peccato excusantem. Secundò requirit ad Theologicè peccandum actualē de Deo cogitationem. Primum liquet ex verbis istis, *Philosophicum, quantumvis grave in ille, qui Deum ignorat: alterum in sequentibus. Vel de Deo actu non cogitat.*

Dari non posse ignorantiam invincibilem Dei, asserit hæc stupenda moles universi certatim prædicans Dei notitiam hominis esse insitam, ingenitam, inplantatam, inseminatam. *Hac est vis versa Divinitatis, inquit Doctorum Aquila tract. 106. in Joan. Ut creature rationali jam ratione utenti non omnino, ac penitus possit abscondi. Adeoque nequit dari ignorantia Dei invincibilis, & consequenter inculpabilis. Hinc dicitur Psalmo 78.: Efunde iram tuam in Gentes, quæ non noverunt; & tamen cognoscere potuerunt. Ruit igitur peccatum Philosophicum, quod in præfatâ potissimum ignorantia fundabatur.*

Cæterū fuerunt nonnulli, qui ipsum Doctorem Angelicum, hujus erroris (ut vidimus) Prædebellatorem in illius patronum vocare non sunt veriti

Object. veriti ob illa, quæ habet 22. q. 20. art. 3. in corpore. *Si posset esse conversio ad bonum commutabile sine aversione à Deo: quamvis esset inordinata, non esset peccatum mortale.*

Resp. Sed quis hic non videat, Divum Thomam (ut alia ad textum loci opportuna præteream) loqui hypotheticè? in hypothesi scilicet, quod detur ignorantia Dei invincibilis? In tali enim suppositione peccatum non esset *Theologicum* (cum ignorantia invincibilis à peccato excuset) sed merè *Philosophicum*.

Object. Benè est, inquiebant peccati Philosophici defensores: *Theologi nostri defendunt hanc Propositionem dumtaxat de peccato Philosophico, si, vel quando existentia Dei invincibiliter ignoraretur, adeoque in hypothesi jam allegatâ; proinde nos Alexandrina non involvit condemnatio.*

Resp. Sed quantus hic error, & cæcitas! Certè Alexander VIII. non fériit Propositionem *conditionatam*, sed *absolutam*? non fériit phantasma, sed rem ipsam. Sic & fulmen Apostolicum non fuit vibratum in phantasma Jansenii (ut filii iniqutatis volebant) sed in hæresim Jansenianam reverà talem. En verba Alexandri VIII. *Peccatum Philosophicum quantumvis grave in illo qui Deum vel ignorat (ecce ignorantia absoluta, non conditionata) vel de eo actu non cogitat? est grave peccatum, sed non est offensa Dei &c.*

Supereft consideranda *actualis* de Deo cogitatio, quam famosi istius peccati Philosophici assertores ad *Theologicè* peccandum requiri sustinebant.

Sanè illam non requiri, sed verè, formaliter, & *Theologicè* peccare eum, qui de Deo actu non cogitat, luce meridianâ clariùs ex sacris patet Oraculis. *Exacerbavit Dominum peccator.* Psalm.9. Sed cur exacerbavit? Fuitne semper in illo *actualis* de Deo cogitatio? Semperne fuit Deus in conspectu ejus alioquin non peccaturi? Minimè vero: Imò hoc ipsum ei jure merito exprobatur, & peccato vertitur, quod de Deo non cogitarit, seu Deum oculis suis non præfixerit. *Non est Deus in inspectu ejus.* Eodem Psalmô v.26. Deinde

Deinde : si ad Theologicè peccandum semper *actualis* de Deo , aut de peccati , quod Deum infinitè offendit , malitiæ cogitatio requireretur , nonnè innumeri Athei , Machiavello-politici , & consuetudinarii in criminum voraginem sinè ullâ Dei , vel malitiæ consideratione se præcipitantes à peccatis eximerentur ?

Solida docet Theologia ad peccatum requiri , & sufficere , quod quis potuerit , & debuerit de Deo cogitare , vel reflectere ad Deum , aut ad gravitatem peccati infinitam involventis malitiam ; quodque ad illa omnia non reflexerit .

Sed ecce errorem quasi suis exortum temporibus , formalissimè damnatum ab Angelico I. 2. q. 74. art. 7. ad 2. *Ratio superior* , inquit , seu mens dicitur consentire in peccatum , SIVE COGITET DE LEGE AETERNA (quæ Deus est) SIVE NON .

Lustratâ laxitate , perpendamus modò extre- *Nimius*
mum aliud , Propositiones scilicet Rigorosiores. *Rigor.ex.*
Illæ sunt 31. ab eodem *Alexandro VIII.* damnatæ. *tremum*

Laxitatem
oppositum

PROPOSITIONES 31. DAMNATAE

AB ALEXANDRO VIII.

D E C R E T U M.

Feria V. Die 7. Decembris 1690.

IN Congregatione Generali Sanctæ Romanæ , & Universalis Inquisitionis habitâ in Palatio Apostolico Montis Quirinalis , coram Sanctissimo D. N. D. Alexandro Divinâ Providentiâ Papâ VIII. , ac Eminentissimis , & RR. DD. S. R. E. Cardinalibus in totâ Republicâ Christianâ contra Hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus , à Sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatis .

Sanctissimus D. N. Alexander Divinâ Providen- *Propose-*
tiâ Papa VIII. prædictus pro Pastorali curâ *tiones 31.*
Ovium à Christo Domino sibi commissâ de earum *rigoroso-*
salute res.